

UWV
Ter attentie van de directie
La Guardiaweg 116-162 (gebouw D)
1043 DL Amsterdam

Datum

Utrecht, 12 juli 2018

Onderwerp

Beslagvrije voet NIHIL

ons kenmerk

18.02482

contactpersoon

Saskia van Muiswinkel, T 010-4982911, Mob. 06-10564909

Geachte directie,

De signaleringscommissie van de Landelijk Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR, Sociaal Werk Nederland) vraagt uw aandacht voor het volgende.

Systeendenken

Sociaal Raadslieden overal in het land signaleren dat het UWV in toenemende mate de beslagvrije voet bij beslag op inkomen op 'nihil' stelt, met alle kwalijke gevolgen van dien.

Geval: Nihil

Het UWV mág inderdaad de beslagvrije voet op nihil stellen indien de cliënt geen informatie verstrekt. Ook heeft de Centrale Raad van Beroep bepaald dat er in deze gevallen geen *verplichting* is om bij toezending van de gegevens de beslagvrije voet met terugwerkende kracht te corrigeren.

Averechtse gevolgen

Helaas leidt deze werkwijze in veel gevallen tot ernstige financiële problemen. Deze werkwijze is dan ook onverenigbaar met de uitgangspunten van de [Manifestgroep](#) waarvan UWV deel uitmaakt.

Doenvermogen

Het lijkt erop dat het UWV nog steeds veronderstelt dat het niet toepassen van een beslagvrije voet ertoe leidt dat de schuldenaar in actie komt. Dat is een achterhaalde visie.

Het mag zo langzamerhand bekend worden verondersteld dat een combinatie van psychische en financiële problemen vaak ten grondslag ligt áán en leidt tót inactiviteit, en daarmee tot het niet reageren op post en verzoeken om informatie. Het doenvermogen van deze cliënten is aangetast. Geen inkomsten hebben verergert de problemen alleen maar (WRR-rapport, 2017: Weten is nog geen doen).

Een sociaal raadvrouw schrijft:

Ik kan deze mijnheer niet om toestemming vragen omdat hij is opgenomen. Die mijnheer was al wat zwak, maar zonder inkomen zitten heeft hem nog verder teruggeduwd. Onaanvaardbaar!

Onjuiste informatie in UWV-brief

Sociaal Raadslieden wijzen ook op een onjuistheid in de brief waarin het UWV burgers informeert over de komende beslaglegging. Hierin staat dat *'beslaglegging met een beslagvrije voet van nihil enkel kan worden voorkomen door de vordering in één keer te betalen'*. Dat is echter niet correct. Indien de juiste gegevens worden verstrekt kan en moet vanaf dat moment alsnog de juiste beslagvrije voet worden toegepast.

Stress-sensitieve dienstverlening?

De signaleringscommissie heeft de indruk dat het UWV onredelijk snel overgaat tot het beslag, zonder rekening te houden met (minimaal) de standaard beslagvrije voet. Als een formulier niet snel genoeg terugkomt wordt rücksichtloos overgegaan tot beslag, zonder even de moeite te nemen om contact te zoeken met de burger. Een telefoontje, huisbezoek, mailtje, sms'je kan misverstanden uit de weg ruimen, en persoonlijke ellende en maatschappelijke kosten voorkomen. In bijvoorbeeld Alphen aan den Rijn is deze vorm van stress-sensitieve dienstverlening de norm.

Een sociaal raadvrouw schrijft:

Mevrouw vertelde mij dat zij haar in april een formulier zouden hebben toegestuurd, maar dat heeft zij niet ontvangen. En daarna kreeg ze twee formulieren die ze pas na haar vakantie kon invullen. Hierdoor is er ondanks de actie die de klant heeft ondernomen toch beslag gelegd.

Ouderwetse bureaucratische werkwijze: formulier vereist

De LOSR vindt dat de werkwijze van de afdeling invordering van het UWV ouderwets star en bureaucratisch uitpakt. De gegevens voor vaststelling van de beslagvrije voet moeten met het juiste formulier worden verstrekt. Indien de gegevens op een andere manier worden verstrekt, bijvoorbeeld met een begeleidend schrijven, wordt de beslagvrije voet niet toegepast. Dit leidt totodeloze vertraging.

Ook nadat bekend is dat er recht is op een hogere beslagvrije voet, houdt de afdeling vol dat het formulier vereist is. Dit leidt ertoe dat mensen onnodig lang onder de armoedegrens komen.

Terugwerkende kracht

Het UWV is geregeld onduidelijk over het toepassen van de beslagvrije voet met terugwerkende kracht. Een sociaal raadsman laat weten:

Wel gaven ze aan dat met bewijs van dreigende ontruiming, ze wellicht over wilden gaan tot toepassing met terugwerkende kracht.

Ook als er geen sprake is van een 'dreigende ontruiming' kunnen de financiële problemen van cliënten al nijpend zijn.

De signaleringscommissie heeft de volgende vragen:

1. Waarom is gekozen voor deze werkwijze?
2. Hoeveel verzoeken om informatie zijn er verzonden alvorens over te gaan tot beslaglegging met een beslagvrije voet van nihil?
3. Klopt het dat de bevoegdheid om de beslagvrije voet op nihil te stellen de afgelopen maanden vaker is toegepast?

4. In hoeveel gevallen is er in 2018 gekozen voor beslag zonder toepassing van de (standaard) beslagvrije voet?
5. Bent u het met de LOSR eens dat de informatie in de brief aan de schuldenaar onjuist of onvolledig is?
6. Waarom wordt vastgehouden aan het invullen van het formulier en worden verzoeken per brief (met stukken) niet in behandeling genomen?
7. Heeft het UWV beleid geformuleerd over het toepassen van de beslagvrije voet met terugwerkende kracht? Zo ja: wilt u dit beleid dan met de LOSR delen?
8. Is het UWV bereid om de eigen werkwijze te herzien en de actuele kennis over doenvermogen van burgers te vertalen in een stress-sensitieve werkwijze?

De aandacht voor de enorme schuldenproblematiek heeft de afgelopen jaren duidelijk gemaakt dat vooral de overheid zélf die schulden veroorzaakt, door onvoldoende rekening te houden met het doenvermogen van burgers. Daarom verwachten wij dat de overheid hier extra alert op is en onze signalen zal waarderen.

Graag vernemen wij uw reactie.

Namens de LOSR

Jan Hamming
Voorzitter LOSR

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

De LOSR is aangesloten bij Sociaal Werk Nederland, de brancheorganisatie voor sociaal werk.